

Dosarul nr.3-2487/2024

HOTĂRÎRE
În numele legii

05 august 2025

mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău (Sediul Rîșcani)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul

Grefier

Veronica Jomiru-Niculiță

Victorița Colesnic

În lipsa participanților la proces înștiințați legal,

a judecat în ședință publică acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Galben Anatolie către Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind anularea hotărârii nr.6/5/2024 din 05.04.2024 și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă :

Aspecte de procedură.

La 23.04.2024, Galben Anatolie a depus cererea de chemare în judecată către Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind anularea hotărârii nr.6/5/2024 din 05.04.2024 și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Potrivit fișei de repartizare, cauza a fost repartizată judecătorului, Veronica Jomiru-Niculiță (f.d.1), iar prin încheierea din 14.05.2024 s-a dispus pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare (f.d.13).

Pretențiile și argumentele reclamantului:

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul a solicitat anularea hotărârii Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat nr.6/5/2024 din 05.04.2024 și obligarea emiterii unui act administrativ individual favorabil privind admiterea la examenul de calificare în profesia de avocat.

În motivarea acțiunii s-a indicat că a activat în calitate de judecător din 24.01.2004 până la 17 martie 2023 și a plecat onorabil din sistemul judiciar în temeiul art.25 alin.(1)

lit.a) și art.26 al legii cu privire la statutul judecătorului cu achitarea tuturor plăților prevăzute de legislație.

La 13 septembrie 2023, reclamantul a depus cerere în adresa Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, prin care a solicitat admiterea la examenul de calificare în profesia de avocat în baza art.10 alin.(2), art.20 și art.21 alin.(3) din legea nr.1260/2002 cu privire la avocatură.

Prin hotărârea Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat nr.6/5/2024 din 05.04.2024 s-a hotărât de a nu admite la examenul de calificare în profesia de avocat pe domnul Anatolie Galben, în temeiul art.10 din legea nr.1260 cu privire la avocatură din motiv că nu îndeplinește condițiile pentru o reputație ireproșabilă datorită implicării sale în hotărâri care au fost contrare protecției drepturilor fundamentale, așa cum au fost stabilite de CtEDO, dar și având în vedere abaterea disciplinară constatată de CSM.

Aceste fapte îl fac ineligibil pentru admiterea în profesia de avocat, în conformitate cu rigorile impuse de legislația națională pentru asigurarea eticii și integrității în rândul practicanților juridici.

S-a făcut referire la mai multe cazuri în care deciziile luate de reclamant ca judecător au fost subiectul unor hotărâri critice din partea CtEDO, care a constatat încălcări ale drepturilor fundamentale, însă atenționează că instanțele internaționale au constatat încălcări din partea statului la examinarea unor cauze, fapt ce sub nici o formă nu reprezintă dovada incompetenței profesionale grave și evidente a judecătorului și nu poate constitui prin sine însuși un temei de constatare a reputației ireproșabile a judecătorului.

Puntează că legalitatea actelor judecătorești poate fi verificată numai de către instanța ierarhic superioară, iar argumentele invocate în hotărârea Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat prin hotărârea nr.6/5/2024 din 05.04.2024 referitor la ilegalitatea hotărârilor judecătorești pronunțate nu sunt bazate pe o hotărâre definitivă a instanței de judecată ierarhic superioară, prin care ar fi fost constatat faptul că judecătorul la emiterea încheierilor date a aplicat intenționat sau din neglijență gravă legislația procesual penală și că încheierile pronunțate în cauză sunt vădit ilegale, după cum susțin membrii Comisiei.

Remarcă că în cazul când hotărârile vizate au devenit definitive, este neclară poziția Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat nr.6/5/2024 din 05.04.2024, care invocă ilegalitatea încheierilor emise de reclamant.

La fel a remarcat că în toate hotărârile Curții Europene puse la baza emiterii hotărârii Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat nr.6/5/2024 din 05.04.2024 nu figurează judecătorul Anatolie Galben că ar fi comis un abuz prin care a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

De asemenea, în actul administrativ contestat s-a făcut referire la faptul că a avut abateri disciplinare în trecut, identificate în contextul examinării materialelor administrative legate de evenimentele din aprilie 2009, abateri, incluzând examinarea materialelor în condiții improprii și aplicarea necorespunzătoare a prevederilor legale, au fost tratate de

CSM, dar procedurile disciplinare nu au fost inițiate datorită expirării termenului de prescripție.

Remarcă că la aspectul menționat în perioada aprilie 2009 n-a examinat nici un material administrativ în afara sediului instanței de judecată.

La 10.04.2009 în baza încheierilor președintelui judecătorei Râșcani, mun.*****, bazate pe prevederile art.32 Cod de procedură penală, reclamantul a examinat în jur de 30 demersuri referitor la aplicarea măsurilor preventive sub formă de arest preventiv în privința mai multor învinuiți, dintre care în privința a 26 de învinuiți a fost respins demersul procurorului de aplicare a arestării preventive și persoanele date au fost eliberate.

Puntează că a fost unicul judecător care a respins cele mai multe demersuri a procurorilor referitor la aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv.

La aplicarea măsurilor preventive a respectat cu strictețe prevederile art.308 Cod de procedură penală în varianta existentă la acea dată, nici un avocat care a fost prezent la examinarea demersurilor date, n-a invocat careva încălcare de procedură.

După aprilie 2009 din cauza că clasa politică a început a nega existența posibilității desfășurării ședințelor de judecată la alt sediu decât sediul instanței de judecată conform prevederilor art.32 Cod de procedură penală, reclamatul în calitate sa de judecător a refuzat de a se deplasa la sediul instituțiilor penitenciare pentru examinarea demersurile condamnaților, solicitând intervenția Ministrului Justiției la acel moment, Alexandru Tănase pentru asigurarea prezenței condamnaților la sediul instanței de judecată.

Ulterior, la nenumăratele adresări către Consiliul Superior al Magistraturii, prin luna martie 2011, CSM a emis o hotărâre prin care a menționat că nu constituie careva încălcare examinarea demersurilor la sediul instituțiilor penitenciare, iar la 07.04.2011 a fost prima examinare în afara sediului instanței de judecată după aprilie 2009. Hotărârea dată nu o deține, dar la necesitate poate fi solicitată de la Consiliul Superior al Magistraturii în baza art.88 alin.(2) Cod Administrativ.

Notează că mențiunea din actul administrativ precum că este o procedură disciplinară, constatată de CSM în privința sa, nu poate demonstra prezența reputației ireproșabile a reclamantului.

Subliniază că membrii Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat prin hotărârea nr.6/5/2024 din 05.04.2024 fac referire că începând cu aprilie 2009, nu are reputație ireproșabilă și respectiv nu poate fi admis la examen, însă atrage atenția că din anul 30.01.2004 până la 17.03.2023 a activat în calitate de judecător.

Mai mult, prin hotărârea nr.116/8 din 13.06.2014 a Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, în rezultatul susținerii evaluării performanțelor judecătorilor s-a acordat judecătorului, Anatolie Galben de la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) calificativul „foarte bine”.

Prin decretul Președintelui Republicii Moldova, Nicolae Timofti nr.1665 din 08.07.2015, în calitate de judecător a fost reconfirmat în funcția de judecător la Judecătoria Râșcani, municipiul Chișinău, până la atingerea plafonului de vârstă.

La Adunarea Generală a Judecătorilor din 21.10.2016, Anatolie Galben a fost ales membru Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, funcție care a exercitat-o din 21.10.2016 până la 01.01.2018, iar la Adunarea Generală a Judecătorilor din 20.10.2017 a fost ales membru al Consiliul Superior al Magistraturii, funcție care a exercitat-o din 19.01.2018 până la 17.03.2023.

Prin hotărârea nr.46/08 din 15.01.2018 a Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, a fost admisă candidatura sa pentru participare la concursul pentru suplinirea prin promovare a funcției de judecător la Curtea de Apel Chișinău cu 40 (patruzeci) puncte.

Prin hotărârea nr.5/1 din 26.01.2018 a Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, în rezultatul susținerii evaluării performanțelor judecătorilor i-a fost acordat calificativul „foarte bine”.

Prin decretul Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon nr.881 din 19.09.2018 a fost numit în funcția de judecător la Curtea de Apel Chișinău.

Reclamantul a plecat onorabil din sistemul judiciar în temeiul art.25 alin.(1) lit.a) și art.26 al legii nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului.

Reiterează că activând în calitate de judecător din perioada 30.01.2004 până la demisia din 17.03.2023 și fiind periodic evaluat de Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, de Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, de organele statale ca Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate, care au dat concluzii privitoare la constatarea eligibilității și integrității pentru semnarea decretelor Președintelui Republicii Moldova, Nicolae Timofti nr.1665 din 08.07.2015 de reconfirmare în funcție și Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon nr.881 din 19.09.2018 de numire în funcția de judecător la Curtea de Apel Chișinău, era integru, iar pentru aceeași perioadă stabilită deja de membrii Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat, prin hotărârea nr.6/5/2024 din 05.04.2024 a fost stabilit că nu are reputație ireproșabilă și respectiv nu poate fi admis la examen.

Remarcă că în sistemul judiciar dispunea de reputație ireproșabilă, iar în avocatură nu dispune de reputație ireproșabilă.

Consideră că Comisia de licențiere a profesiei de avocat a interpretat eronat dispoziția art.10 din legea cu privire la avocatură și reputația ireproșabilă a reclamantului a fost apreciată eronat făcând referire la mai multe cauze care în final n-au constatat că reclamantul a comis un abuz prin care a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilit prin hotărâre judecătorească emisă de instanțele naționale sau internaționale.

Indică că a avut „speranța legitimă” de a obține un bun și anume – licența, bun care se bucură de protecția art. 1 al Protocolului nr. 1 din Convenția CEDO și consideră că întrunește condițiile prevăzute de lege pentru admiterea la examenul de calificare în profesia de avocat.

Argumentele pârâtului-Uniunea Avocaților din Republica Moldova

Reprezentantul pârâtei la 01.07.2024 a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind una neîntemeiată (f.d.23-37).

Potrivit referinței, pârâtul a indicat că prin cererea adresată Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat, reclamantul a solicitat admiterea la examenul de calificare în profesia de avocat, în conformitate cu legea nr.1260/2002 privind avocatura și și-a exprimat angajamentul față de respectarea standardelor și eticii profesionale în profesia de avocat.

În sprijinul cererii sale s-au prezentat următoarele documente: copia buletinului de identitate, copia diplomei de licențiat în drept, copia carnetului de muncă sau certificatele care confirmau vechimea în muncă, certificatul de cazier judiciar, certificatele medicale necesare, declarații pe propria răspundere referitoare la buna reputație și absența măsurilor de ocrotire judiciară, confirmarea participării la instruirea inițială, dovada achitării taxelor legale, acordul pentru publicarea lucrării de specialitate și alte acte relevante.

În vederea verificării corespunderii lui Galben Anatolie cu prevederile art.10 din legea cu privire la avocatură, s-a înaintat demers către Agentul Guvernamental al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în scopul obținerii informației privind orice examinare a acțiunilor reclamantului de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO), care ar putea influența reputația sa profesional, în contextul evaluării eligibilității reclamantului pentru examenul de calificare în profesia de avocat, având în vedere trecutul său profesional ca judecător în Republica Moldova.

De asemenea, o solicitare a fost adresată și către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), în scopul obținerii documentelor din dosarul disciplinar referitor la o evaluare corectă și completă a comportamentului și activității magistratului în contextul analizei eligibilității sale pentru admiterea în profesia de avocat.

Prin răspunsul nr.06/512 din 6 martie 2024 a Ministerului Justiției s-a elucidat implicarea lui Galben Anatolie în calitate de judecător în examinarea dosarelor la nivel național, care ulterior au ajuns în atenția Curții Europene a Drepturilor Omului. Ministerul Justiției a furnizat un tabel cu cauzele relevante în care CtEDO a pronunțat hotărâri privind încălcări ale Convenției sau decizii de radiere a cauzelor de pe rolul Curții.

Totodată, Direcția Agent Guvernamental a specificat că nu poate determina gradul de responsabilitate personală al lui Galben pentru aceste încălcări, menționând limitările în evaluarea directă a contribuției sale la respectivele încălcări.

Informația dată a subliniat necesitatea Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat de a analiza mai detaliat contextul și circumstanțele implicării lui Galben Anatolie în acele cauze, pentru a putea stabili în mod corespunzător eligibilitatea sa pentru examenul de

calificare în profesia de avocat. Remarcă că pentru Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat, aceste cazuri alături de alte situații similare sunt esențiale în evaluarea reclamantului dacă a exercitat activitatea judiciară conform principiilor deontologice și a standardelor internaționale privind drepturile omului, aspecte critice în considerarea eligibilității sale pentru profesia de avocat.

Remarcă pârâta că evaluarea activității judecătorești a lui Anatolie Galben necesită o analiză aprofundată a hotărârilor emise în lumina constatărilor Curții Europene a Drepturilor Omului și în raport cu cerințele art.10 din legea privind avocatura, în special lit.(f), care abordează comiterea de abuzuri ce încalcă drepturile fundamentale stabilite printr-o hotărâre judecătorească națională sau internațională.

În cazuri precum Petrenco ș.a., Moldoveanu și altele, CtEDO a identificat probleme semnificative legate de modul în care judecătorul Gaben a gestionat detențiile preventive, aplicarea arestului în contextul protestelor și interpretarea greșită a unor cazuri civile ca fiind penale. Aceste decizii au dus la concluzia încălcării articolului 5 din Convenție, care garantează dreptul la libertate și securitate personală.

În cazul Moldoveanu, unde o dispută privind datorii a fost tratată ca o infracțiune, CtEDO a constatat că detenția reclamantei a fost nejustificată, evidențiind o confuzie între obligațiile civile și acuzațiile penale, și astfel încălcând Articolul 5 § 1 din Convenție.

Notează că încheierile judecătorului Galbenm, așa cum au fost evaluate de CtEDO, indică o serie de neconcordanțe între practica sa juridică și cerințele esențiale de respectare a drepturilor omului. Remarcă că constatările date ridică întrebări serioase despre aderarea sa la standardele juridice și etice necesare în profesia de avocat, conform art.10 lit.(f) din legea privind avocatura.

Astfel, judecătorul Anatolie Galben a fost implicat într-o serie de cazuri semnificative care au ridicat îngrijorări serioase privind respectarea drepturilor omului în Republica Moldova.

Remarcă că analiza acestor cazuri în lumina constatărilor Curții Europene a Drepturilor Omului evidențiază nu doar probleme izolate, ci o tendință preocupantă în cadrul sistemului judiciar. Tendințe relevante în contextul monitorizării continue de către Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, care supraveghează executarea hotărârilor CtEDO în grupuri de cauze, cum ar fi grupul de cauze Șarban.

Nu în ultimul rând, în chestionarul de evaluare a bunei reputații, reclamantul a răspuns negativ la întrebarea dacă a comis un abuz prin care au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilit printr-o hotărâre judecătorească emisă de instanțele naționale sau internaționale. Totuși, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a comunicat că numele lui Anatolie Galben apare în materialele gestionate de Direcția Agent Guvernamental, care indică implicarea sa în calitate de judecător în cazuri examinate la nivel național, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat încălcări ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (9 hotărâri în total).

La fel, prin răspunsul primit de la Consiliul Superior al Magistraturii din 27 martie 2024, în legătură cu solicitarea documentelor din dosarul disciplinar al magistratului Anatolie Galben, s-a indicat că materiale au fost distruse conform procedurilor standard, după ce au depășit termenul legal de păstrare de trei ani. Consideră că procesul de distrugere a documentelor, deși este standard, aruncă o lumină asupra provocărilor legate de transparența și accesul la informații în sistemul judiciar.

Subliniază că potrivit informației furnizate de Consiliul Superior al Magistraturii la 23 noiembrie 2023, în contextul solicitării de informații privind comportamentul și istoricul disciplinar al judecătorului, s-a precizat că există o hotărâre anterioară a Consiliului care a identificat o abatere disciplinară în acțiunile magistratului. Conform hotărârii CSM nr.193/13 din 26 aprilie 2010 s-a constatat că magistratul a avut o abatere disciplinară, totuși, procedura disciplinară nu a fost inițiată din cauza expirării termenului de prescripție pentru aceste acțiuni.

Potrivit hotărârii CSM nr.193/13 cu privire la activitatea unor instanțe judecătorești (judecători) în cadrul examinării materialelor administrative legate de evenimentele din aprilie 2009 din 26 aprilie 2010, Consiliul a stabilit că pe 26 aprilie 2010, în municipiul Chișinău, Consiliul Superior al Magistraturii a abordat chestiuni legate de activitatea unor instanțe judecătorești în contextul examinării materialelor administrative asociate evenimentelor din 7 aprilie 2009. Această sesiune a fost convocată ca răspuns la multiplele petiții și sesizări primite de la persoane fizice și organizații non-guvernamentale, care exprimau preocupări privind comportamentul și deciziile unor judecători din Chișinău. În urma revizuirii cazurilor prezentate, Consiliul a identificat mai multe probleme în procesul de administrare a justiției. Încălări ce au inclus proceduri inadecvate în gestionarea cazurilor de arest administrativ legate de protestele din aprilie 2009. În urma deliberării și a opiniilor diferitelor părți interesate, inclusiv reprezentanți ai organizației Promo-LEX și ai Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii a concluzionat că în multe cazuri, judecătorii au respectat procedurile legale în examinarea materialelor în incinta instanțelor de judecată, asigurând transparența și accesul publicului la procese. Totuși, în cazurile în care procedurile au fost gestionate incorect, Consiliul a identificat necesitatea de a aborda aceste probleme pentru a preveni repetarea lor și pentru a restaura încrederea publicului în sistemul judiciar.

Consiliul a decis să respingă acuzațiile împotriva majorității judecătorilor datorită conformității cu standardele legale în majoritatea cazurilor examinate și să recunoască existența unor abateri disciplinare în cazul unor judecători, dar să nu inițieze proceduri disciplinare datorită expirării termenului de prescripție (inclusiv în cazul lui Galben).

Astfel, în chestionarul de evaluare a bunei reputații, Galben a omis să menționeze hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii care constată o abatere disciplinară în acțiunile sale.

Mai mult în răspunsul său la întrebarea referitoare la procedurile disciplinare intentate împotriva sa, Galben a afirmat că „în ultimii 10 ani nu am avut careva proceduri disciplinare”, deși există documentație oficială care indică existența unei proceduri disciplinare, iar întrebarea formulată în chestionar nu se referă doar la ultimii 10 ani.

Consideră că informațiile detaliate furnizate de Ministerul Justiției, prin Direcția Agent Guvernamental, despre implicarea lui Anatolie Galben în cazuri care au fost ulterior examinate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului oferă un fundament solid pentru evaluarea eligibilității sale de a deveni avocat conform art.10 din Legea cu privire la avocatură. Norma care stipulează clar cerințele pentru exercitarea profesiei de avocat în Republica Moldova, inclusiv necesitatea de a avea o reputație ireproșabilă și de a respecta drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Astfel prin prisma art.10, Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat a stabilit că Anatolie Galben nu îndeplinește condițiile pentru o reputație ireproșabilă datorită implicării sale în hotărâri care au fost contrare protecției drepturilor fundamentale, așa cum au fost stabilite de CtEDO, fapt ce-l face ineligibil pentru admiterea în profesia de avocat.

Referitor la invocările de către reclamant că legalitatea actelor judecătorești poate fi verificată numai de către instanța ierarhic superioară, iar decizia Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat nu se bazează pe o hotărâre definitivă a instanței de judecată ierarhic superioară care să constate vinovăția sa de abuz intenționat sau din neglijență gravă în aplicarea legislației procesual penale, consideră că evaluarea eligibilității pentru profesia de avocat nu necesită o hotărâre judecătorească definitivă de abuz intenționat, conform art.10 alin.(4) din legea cu privire la avocatură, ori la evaluarea reputației ireproșabile pot fi luate în considerare deciziile și hotărârile pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO), care au constatat încălcări ale drepturilor fundamentale.

Consideră că hotărârile CtEDO chiar dacă nu implică o răspundere penală directă, indică o neconformitate cu standardele drepturilor omului și, implicit, cu cerințele pentru o reputație ireproșabilă necesară în profesia de avocat.

Cât privește incidența dreptului la muncă și libertatea profesională, deși refuzul admiterii în profesia de avocat poate constitui o limitare a libertății profesionale, aceasta este justificată de necesitatea menținerii standardelor etice și deontologice în profesie. CtEDO a recunoscut că restricțiile profesionale pot fi legitime dacă sunt proporționale și urmăresc un scop legitim, cum ar fi protejarea integrității profesionale și a standardelor de drepturi ale omului.

Consideră că decizia Comisiei bazată pe art.10 din legea cu privire la avocatură și pe constatarea că reclamantul nu are o reputație ireproșabilă conform standardelor internaționale de drepturile omului, este una justificată, iar argumentele reclamantului referitoare la protecția oferită de statutul judecătorului și „speranța legitimă” de a obține licența de avocat nu prevalează asupra cerințelor legale stricte privind reputația ireproșabilă și integritatea profesională.

Hotărârile CtEDO oferă suficiente dovezi prin care se concluzionează că reclamantul nu îndeplinește condițiile necesare pentru a deveni avocat, subliniind deficiențele în respectarea drepturilor fundamentale în hotărârile și acțiunile sale ca judecător.

Argumentele participanților în ședința de judecată

Reclamantul, înștiințat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-a prezentat. Instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Reprezentantul părâtei, în cadrul ședinței de judecată a solicitat respingerea acțiunii, reiterând argumentele expuse în scris, în referința depusă.

MOTIVAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

Audiind în ședința de judecată participanții la proces, studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată constată următoarele.

Admisibilitatea acțiunii

Instanța de judecată statuează că obiectul acțiunii în contencios administrativ constituie anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.6/5/2024 din 05.04.2024 prin care nu a fost admis la examenul de calificare în profesia de avocat în temeiul art.10 din legea nr.1260/2022 cu privire la avocatură și obligarea emiterii actului administrativ prin care va fi admis Galben Anatolie la examenul de calificare în profesia de avocat.

Așadar, prezenta acțiune de contencios administrativ este o acțiune în obligare, chiar dacă se solicită anularea actului administrativ hotărârea nr.6/5/2024 din 05.04.2024.

Astfel, controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se îndeplinește de către instanțele de judecată în condițiile legii. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Prevederile art.207 din Codul Administrativ enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ.

În privința primei condiții de admisibilitate se constată că hotărârea nr.6/5/2024 din 05.04.2024 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, prin care reclamantul nu a fost

admis la examenul de calificare în profesia de avocat este un act administrativ individual defavorabil, emis de o autoritate publică ca măsură oficială întreprinsă pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce efecte în exterior.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art.191 alin.(1) și art.196 alin.(1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil până la înaintarea acțiunii în contenciosul administrativ, instanța de judecată reține că potrivit prevederilor art.43 alin.(4) din legea nr.1260 din 19.07.2022, *hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat pot fi contestate, în termen de 3 zile de la publicare, la Comisia de soluționare a contestațiilor. Hotărârile Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat se contestă în instanța de contencios administrativ în conformitate cu prevederile Codului administrativ.*

Potrivit art.208 alin.(3) Cod administrativ, *dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.*

La caz, reclamantul la 11.09.2023 a depus cerere către Comisia de licențiere a profesiei de avocat, prin care a solicitat admiterea la examenul de calificare în profesia de avocat (f.d.1 dosar administrativ).

Însă Comisia de licențiere a profesiei de avocat, la 05.04.2024 a emis hotărârea nr.6/5/2024, prin care a dispus de a nu admite la examenul de calificare în profesia de avocat pe Anatolie Galben, invocând prevederile art.10 din legea nr.1260/2002 cu privire la avocatură. Esențial este că s-a indicat expres că hotărârea poate fi contestată la Judecătoria Chișinău sed. Rîșcani în termen de 30 de zile de la publicare pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților din Republica Moldova (fila 83-97 dosar administrativ).

În acest sens, instanța de judecată constată că la caz procedura prealabilă nu urma a fi efectuată, iar reclamantul a respectat procedura de contestare a hotărârii Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat, direct în instanța de judecată.

La fel, ținând cont de prevederile art.209 alin.(1) lit.a) și (2) raportate la circumstanțele constatate, instanța de judecată concluzionează asupra respectării de către reclamant a termenului de depunere a acțiunii. Or, actele cauzei atestă că actul contestat a fost emis la 05.04.2024, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 23.04.2024, în interiorul termenului reglementat de art.209 Cod administrativ. Astfel, acțiunea este admisibilă.

Legislația aplicabilă

Legea nr.1260/2002 cu privire la avocatură.

Articolul 10. Cerințe pentru exercitarea profesiei de avocat

(1) *Profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după efectuarea stagiului profesional și susținerea examenului de calificare.*

(2) *Sunt scutite de efectuarea stagiului profesional persoanele care au cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror, dacă, în termen de 6 luni de la demisia din funcția respectivă, au solicitat participarea la examenul de calificare.*

(3) *Persoanele scutite de efectuarea stagiului profesional, până la participarea la examenul de calificare, sunt obligate să urmeze cursuri, în volum de cel puțin 20 de ore, în cadrul Centrului de Instruire a Avocaților, privind etica și deontologia avocaților, administrarea profesiei și din alte domenii stabilite în statutul profesiei de avocat.*

(4) *Persoana nu are reputație ireproșabilă și nu poate fi admisă la examen, nici nu i se eliberează licența pentru exercitarea activității de avocat dacă:*

a) a fost condamnată pentru infracțiuni grave, deosebit de grave, excepțional de grave săvârșite cu intenție, chiar dacă au fost stinse antecedentele penale;

b) are antecedente penale nestinse pentru comiterea altor infracțiuni sau interdicții aplicate pentru comiterea acestora;

c) i-a fost retrasă licența pentru exercitarea profesiei de avocat;

d) a plecat din funcția de judecător, procuror, notar, executor judecătoresc, administrator autorizat, consultant juridic, funcționar public sau din alte organe din domeniul dreptului în circumstanțe care nu sunt onorabile;

e) are un comportament sau desfășoară o activitate care nu este compatibilă cu normele Codului deontologic al avocatului;

f) a comis un abuz prin care a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilit prin hotărâre judecătorească emisă de instanțele naționale sau internaționale.

Articolul 20. Admiterea în profesia de avocat

(1) *Pentru a fi admisă în profesie, persoana susține examenul de calificare în fața Comisiei de licențiere a profesiei de avocat. A promovat examenul persoana care a acumulat cel puțin punctajul minim stabilit în statutul profesiei de avocat.*

(2) *Persoana care a efectuat stagiul profesional și nu a promovat examenul de calificare poate participa la alte două examene de calificare. Dacă nu promovează de trei ori examenul de calificare, aceasta va fi admisă în profesie în condițiile art. 18 și 19.*

(2¹) *Persoanele scutite de efectuarea stagiului profesional conform art. 10 alin. (2) sunt obligate, sub sancțiunea decăderii din drept, să se prezinte la examenul de calificare în termen de un an de la solicitarea de a fi admis în profesie. Acest termen se prelungește de Consiliul Uniunii Avocaților, pentru o durată rezonabilă, în cazul în care constată imposibilitatea persoanei de a respecta condițiile art. 10 alin. (3), în circumstanțe care nu depind de voința acesteia, sau imposibilitatea organizării în acest termen a cel puțin unui examen de calificare. În cazul nesusținerii examenului, persoana care dorește să-l susțină repetat este obligată să se*

prezintă la examenul de calificare imediat următor. Dacă nu promovează de două ori examenul de calificare, aceasta va fi admisă în profesie în condițiile art. 18 și 19.

Articolul 21. Actele necesare pentru admiterea în profesia de avocat

(1) Pentru admiterea la stagiul profesional, solicitantul prezintă Comisiei de licențiere a profesiei de avocat:

- a) cererea de primire la examenul de admitere la stagiul;
- b) copia buletinului de identitate;
- c) copia diplomei de licențiat în drept sau a echivalentului acesteia;
- d) copia carnetului de muncă, după caz;
- e) cazierul judiciar;
- f) certificatul medical;
- g) avizul avocatului care acceptă să-i fie îndrumător;
- h) declarația pe proprie răspundere, la care se anexează chestionarul de evaluare a bunei reputații;
- i) copia diplomei de doctor în drept, după caz.

(2) Pentru admiterea la examenul de calificare, avocatul stagiar prezintă Comisiei de licențiere a profesiei de avocat:

- a) cererea de admitere la examenul de calificare;
- b) declarația despre faptul că în perioada stagiului profesional el nu a desfășurat activități incompatibile cu profesia de avocat, specificate la art. 11;
- c) declarația pe proprie răspundere, la care se anexează chestionarul de evaluare a bunei reputații;
- c¹) confirmarea privind susținerea orelor de instruire inițială;
- d) raportul de activitate întocmit de către avocatul stagiar conform cerințelor stabilite în statutul profesiei;
- e) referința eliberată de avocatul îndrumător;
- f) legitimația de avocat stagiar.

(3) Pentru admiterea la examenul de calificare, persoanele specificate la art. 10 alin. (2) prezintă Comisiei de licențiere a profesiei de avocat actele menționate la alin. (1) lit. b)–f) și h) și alin. (2) lit. a) și c¹) din prezentul articol, precum și actele care confirmă plecarea onorabilă din funcțiile menționate la art.10 alin.(2).

(4) Prezentarea unor acte ce conțin informații neveridice sau neprezentarea informațiilor solicitate pentru confirmarea circumstanțelor menționate la art. 10 constituie temei pentru neadmiterea la examen, neadmiterea în profesie sau retragerea licenței.

Articolul 43. Comisia de licențiere a profesiei de avocat

(3) Comisia de licențiere a profesiei de avocat:

- a) adoptă hotărâri privind admiterea la examene;
- b) organizează examenele de admitere la stagiul și de calificare;
- c) aprobă rezultatele examenelor de admitere la stagiul și adoptă hotărâri privind admiterea la stagiul profesional;

d) aprobă rezultatele examenelor de calificare și adoptă hotărâri privind admiterea în profesie.

(3¹) Ședințele Comisiei de licențiere a profesiei de avocat se consideră deliberative dacă la ele participă cel puțin 9 membri. Exercitarea atribuțiilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat prevăzute la alin. (3) lit. c) și d) este reglementată de statutul profesiei de avocat.

(3²) Hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat se publică pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților, la rubrica „Actele UA recente”, în termen de 24 de ore de la adoptare.

(3³) Participantul la examenul de admitere la stagiu sau la examenul de calificare are acces la lucrarea proprie și poate face copii de pe aceasta.

Statutul Profesiei de Avocat nr.0 din 29.01.2011, adoptat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova

Articolul 27. Organizarea examenului de calificare

(1) Pentru admiterea la examenul de calificare, candidatul prezintă Uniunii Avocaților actele prevăzute la art. 21 alin. (2) și alin. (3) din lege.

(2) Candidatul este admis la examenul de calificare doar dacă întrunește condițiile prevăzute de lege, a depus toate actele menționate la alin. (1) și a plătit taxa de participare la examen. În cazul refuzului de admitere la examen, în termen de 72 de ore de la adoptarea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, candidatului i se va expedia prin posta electronică extrasul din hotărârea Comisiei, care va indica motivul refuzului. Hotărârea Comisiei poate fi contestată în instanța de judecată.

Legea nr. 544 din 20.07.1995, cu privire la statutul judecătorului

Articolul 25. Eliberarea judecătorului din funcție

(1) Judecătorul este eliberat din funcție în cazul: a) depunerii cererii de demisie;

Articolul 26. Demisia judecătorului

(1) Se consideră demisie a judecătorului plecarea onorabilă a acestuia din funcție dacă, în exercițiul funcțiunii și în afara relațiilor de serviciu, el nu a comis fapte care discreditează justiția sau compromit cinstea și demnitatea de judecător.

(2) Judecătorul are dreptul la demisie prin depunerea cererii de demisie, inclusiv în cazul reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești.

(3) Judecătorului care a plecat onorabil din sistem i se plătește o indemnizație unică de concediere egală cu 50% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de ani complet lucrați în funcția de judecător. Totodată, în calculul indemnizației unice de concediere pentru judecătorul demisionat și reîntors în funcție se ia timpul activității în funcția de judecător de la data încetării ultimei demisii.

(5¹) Nu se consideră plecare onorabilă demisia judecătorului care a comis fapte care discreditează justiția sau compromit cinstea și demnitatea de judecător.

Aprecierea instanței de judecată:

Instanța reține că obiectul prezentei acțiunii îl constituie verificarea legalității hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.6/5/2024 din 05.04.2024, prin care nu a fost admis la examenul de calificare în profesia de avocat, Anatolie Galben, în temeiul art.10 alin.(4) lit.f) din legea nr.1260/2022 cu privire la avocatură.

Instanța de judecată constată că la 11.09.2023, reclamantul a depus cererea nr.1-036/2023 în adresa Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, solicitând admiterea la examenul de calificare în profesia de avocat (f.d.1 dosarul administrativ). La cerere au fost anexate următoarele acte:

- copia buletinului de identitate a solicitantului (fila 1 dosar administrativ);
- copia diplomei de licență seria AL nr.0081262 din 23.07.1997 (fila 3 dosar administrativ);
- copia carnetului de muncă (fila 5-19 dosar administrativ);
- copia hotărârii nr.40/2 din 14.02.2023 emisă de Consiliul Superior al Magistraturii, prin care a fost admisă cererea de demisie a judecătorului Anatolie Galben de la Curtea de Apel Chișinău și a fost eliberat din funcția de judecător de la Curtea de Apel Chișinău, în baza art.25 alin.(1) lit.a) și art.26 din legea nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, din data de 03.04.2023 (fila 19 verso-23 dosar administrativ);
- copia hotărârii nr.40/2 din 14.02.2023 emisă de Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la modificarea dispozitivului hotărârii nr.40/2 din 14.02.2023, prin care a fost substituită sintagma „03 aprilie 2023 cu sintagma „17 martie 2023” (fila 23 verso-25 dosar administrativ);
- informația privind activitatea lui Anatolie Galben în calitate de judecător din 17.03.2023 emisă de Consiliul Superior al Magistraturii (fila 25 verso-27 dosar administrativ);
- declarația sub jurământ (fila 31-35 dosar administrativ);
- chestionarul de evaluare a bunei reputații (fila 31-35 dosar administrativ);
- certificatul medical nr.2669 din 07.09.2023, prin care se atestă că la evidența psihiatrică în Centrul Comunitar de Sănătate Mintală Centru nu se află și la momentul examinării fără tulburări psihice (fila 29 dosar administrativ);
- certificatul de cazier judiciar (fila 27 verso dosar administrativ);
- scrisoare de motivație (fila 35 verso-37 dosar administrativ);
- bonul de plată pentru taxa de examinare a dosarului și verificarea reputației în sumă de 15000 lei și taxa pentru examenele de calificare în profesia de avocat (fila 39 verso dosar administrativ);
- declarație privind lipsa unei forme de măsuri de ocrotire judiciară sub forma tutelei (fila 37verso dosar administrativ).

Scopul principal al Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat, conform art.43 din legea 1260/2002 privind avocatura este de a reglementa procesul de admitere în profesia de avocat prin organizarea și supervizarea examenelor de calificare și de stagiu.

La cererea depusă, reclamantul a anexat actele relevante prescrise de lege, în acest aspect autoritatea publică pârâtă nu a înaintat obiecții cu privire la volumul insuficient al actelor prezentate, prin urmare sub egida art.123 alin. (6) Cod de procedură civilă coroborat cu art. 195 Cod administrativ, *faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.*

În urma procesului de examinare, Comisia aprobă rezultatele și decide care candidat îndeplinește criteriile pentru a fi admis în profesia de avocat, iar în procesul de exercitare a atribuțiilor sale s-a ghidat de art.10 din legea cu privire la avocatură.

La caz, în rezultatul desfășurării procedurii administrative a fost emisă hotărârea nr.6/5/2024 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 05.04.2024, prin care nu a fost admis la examenul de calificare în profesia de avocat, Anatolie Galben, în temeiul art.10 alin.(4) lit.f) din legea nr.1260/2022 cu privire la avocatură (fila 83-97 dosar administrativ). Manifestând dezacordul cu hotărârea menționată, reclamantul la 23.04.2024 a înaintat prezenta acțiune de contencios administrativ.

Se atrage atenția că temeiul neadmiterii la examentul de calificare în profesia de avocat a reclamantului a fost art.10 alin.(4) lit.f) din legea nr.1260/2022 cu privire la avocatură, care indică că *persoana nu are reputație ireproșabilă și nu poate fi admisă la examen, dacă:*

f) a comis un abuz prin care a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilit prin hotărâre judecătorească emisă de instanțele naționale sau internaționale.

Instanța de judecată nu neagă necesitatea unei reputații ireproșabile unui viitor avocat, ținând cont de rolul special al avocatului în societate, însă pentru a nu se abuza de această noțiune juridică, legiuitorul a stabilit limite clare pentru a evita intrarea în avocatură a unor persoane incompatibile moral.

În acest sens, pârâtul își confirmă poziția prin răspunsul nr.06/512 din 6 martie 2024 a Ministerului Justiției (Direcția Agent Guvernamental) în care se indică că candidatul a fost implicat în calitate de judecător la examinarea la nivel național a dosarelor, dintre care 9 cauze enumerate în tabelul anexat, au ajuns în atenția Curții Europene a Drepturilor Omului. Totodată, Direcția Agent Guvernamental a indicat că nu poate determina gradul de responsabilitate a lui Galben Anatolie pentru aceste încălcări constatate de către Curte (fila 73-77 dosar administrativ). S-a făcut referire la următoarele cazuri:

-Cazul Sochichiu (28698/09, hotărârea din 15 mai 2012, definitivă la 15 august 2012). Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat încălcarea art.3 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului -maltratarea reclamantului în custodia poliției și ineficiența investigației privind relele tratamente. Prin încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 27 octombrie 2011, judecător Anatolie Galben s-a dispus respingerea ca neîntemeiată a

plângerii avocatului reclamantului împotriva ordonanței din 18 iulie 2011 a procurorului în Procuratura mun.Chișinău și ordonanței adjunctului Procurorului mun.Chișinău din 7 septembrie 2011 privind încetarea urmăririi penale pe faptul maltratării reclamantului.

-Cazul Doroseva (39553/12, hotărârea Curții din 28 aprilie 2015, definitivă la 28 iulie 2015). Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat încălcarea art.3 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, care se referă la rele tratamente și lipsa unei investigații eficiente în acest sens. În cadrul procedurilor naționale, prin încheierea Judecătorei Râșcani, mun.Chișinău din 1 noiembrie 2011, judecător Anatolie Galben au fost recunoscute ca fiind legale ordonanțele procurorului și procurorului ierarhic superior prin care s-a dispus neînceperea urmăririi penale în cauza dată. A fost respinsă și plângerea avocatului reclamantului în acest sens.

-Cazul Enachi (4797/15, decizia Curții din 18 mai 2017) se referă la un acord de soluționare amiabilă încheiat între reclamantă și Guvern. Aceasta abordează plângerile invocate în fața Curții Europene a Drepturilor Omului în baza Articolului 5 §§ 1 și 3 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, care tratează despre detenția ilegală și lipsa motivelor relevante și suficiente pentru detenția prelungită a reclamantei. Reclamanta a fost ținută în arest preventiv timp de 2 ani și 10 luni fără o sentință definitivă în cauza sa, ceea ce a dus la un acord de soluționare amiabilă, semn al recunoașterii unor nereguli în gestionarea cazului său. Pe plan național, într-o decizie din 16 decembrie 2011, judecător Anatolie Galben a fost admis demersul procurorului de prelungire a termenului arestării preventive cu 30 de zile, decizie care poate fi examinată în raport cu standardele impuse de Convenția Europeană privind Drepturile Omului, mai ales în lumina soluționării amiabile care a urmat.

-Cazul O.R. și L.R. (24129/11, hotărârea Curții din 30 octombrie 2018, definitivă în aceeași zi), reclamantele O.R. și L.R. s-au plâns de rele tratamente suferite în incinta Comisariatului General de Poliție din mun. *****. Incidentul specificat s-a petrecut la 7 aprilie 2009, când reclamantele au fost obligate să se dezbrace și să facă așezări în fața mai multor persoane, acțiune considerată umilitoare și degradantă. Reclamantele au criticat lipsa unei investigații prompte și eficiente, menționând că polițiștii implicați au fost scutiți de pedeapsă. Curtea a constatat o încălcare a art.3 din Convenție, acordând reclamantelor compensații financiare pentru prejudiciul moral și costurile judiciare. Pe plan național, prin încheierea din 15 octombrie 2010, judecătorul de instrucție Anatolie Galben a respins plângerea reclamantelor care solicitau anularea ordonanțelor de încetare a urmăririi penale în privința polițiștilor implicați.

-La fel, cazul Cașu (75524/13, hotărârea Curții din 1 octombrie 2019, definitivă în aceeași zi), a abordat plângerile reclamantei în baza art.5 § 3 din Convenție. Reclamanta a criticat faptul că instanțele naționale nu au oferit motive suficiente pentru aplicarea și prelungirea măsurii preventive sub formă de arest. Curtea a observat că instanțele au recurs la repetarea motivelor standard, parafrazate din Codul de procedură penală, fără a detalia aplicabilitatea acestora la speța concretă și fără a justifica necesitatea continuării detenției.

Judecătorul Anatolie Galben este unul dintre judecătorii care au prelungit detenția preventivă a reclamantei.

-Cazul Moscalciuc (42921/10, hotărârea Curții din 1 octombrie 2019, definitivă în aceeași zi), abordează problemele legate de prelungirile repetate ale arestului preventiv al reclamantului, care au depășit durata de doi ani. Curtea a constatat că motivele invocate pentru aceste prelungiri se limitau la parafrizarea Codului de procedură penală, fără a oferi explicații concrete privind aplicabilitatea acestora la cazul reclamantului. Prin încheierile din 10 martie 2010, 9 aprilie 2010 și 10 iunie 2010, judecătorul Anatolie Galben a admis demersurile procurorului privind prelungirea termenului arestării preventive a reclamantului cu câte 30 de zile.

-Cazul Veronica Ciobanu (69829/11, hotărârea Curții din 9 februarie 2021, definitivă la 9 mai 2021) reflectă o situație gravă, care implică decesul prin înec al unui minor în timpul unei tabere de odihnă în România, un caz care a fost supus investigațiilor atât naționale, cât și internaționale. Curtea a analizat modul în care autoritățile din Republica Moldova au gestionat investigația evenimentului tragic. Deși investigația a fost inițiată prompt și au fost audiați mai mulți martori, Curtea a observat că nu au fost clarificate aspecte esențiale, precum supravegherea adecvată a copiilor pe plajă în ziua tragediei. Nu a fost stabilit cine era responsabil pentru supraveghere și nici prezența angajatelor Ministerului Tineretului și Sportului în momentul critic. De asemenea, investigația nu a clarificat dacă fiul reclamantei a ignorat instrucțiunile responsabililor. În consecință, s-a constatat o încălcare a art.2 din Convenție, sub aspect procedural, datorită insuficienței investigației. În contextul național, prin încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 7 iulie 2011, judecătorul de instrucție Anatolie Galben a recunoscut legalitatea ordonanțelor procurorilor din 4 martie 2011 și 5 mai 2011, care au scos de sub urmărire penală angajatele Ministerului Tineretului și Sportului. Prin ordonanțe s-a concluzionat că faptele nu întruneau elementele unei infracțiuni prevăzute de articolul 329 din Codul penal, respingând ca neîntemeiată plângerea reclamantei.

-Cazul Petrenco ș.a. (multiple dosare: 6345/16, 52055/16, 52063/16, 52133/16, 52171/16, 52179/16, 52189/16, hotărârea din 14 septembrie 2021, definitivă la 14 decembrie 2021) implică o serie de evenimente legate de protestul din 6 septembrie 2015 din Chișinău, care a culminat cu reținerea și acuzarea reclamanților pentru participarea la dezordini în masă. A abordat aspecte importante legate de legalitatea și corectitudinea detenției reclamanților. Reclamanții au fost inițial plasați în arest timp de aproximativ patru luni și jumătate, ulterior mutați în arest la domiciliu pentru o perioadă similară, și în final, plasați sub control judiciar. Judecătoria Râșcani i-a condamnat pe reclamanți la închisoare cu suspendare, dar decizia a fost casată de Curtea Supremă de Justiție în 2020, indicând că condamnările s-au bazat exclusiv pe interpretările procuraturii fără o analiză adecvată a pozițiilor reclamanților și a materialelor cauzei. Prin încheierea din 2 octombrie 2015, judecătorul de instrucție Anatolie Galben a respins demersul avocatului lui Grigore Petrenco

privind revocarea arestului preventiv și a admis demersul procurorului de prelungire a arestului cu 30 de zile.

-Cazul Moldoveanu (53660/15) este un exemplu al complexității juridice când este vorba de distincția între dreptul civil și penal și de aplicarea corespunzătoare a măsurilor de detenție preventivă. În 2015, reclamanta a fost arestată preventiv pentru 40 de zile pe baza acuzațiilor de escrocherie aduse de creditorul V.G., care a susținut că reclamanta nu a avut intenția de a returna un împrumut. Curtea a constatat că instanțele naționale nu au prezentat probe convingătoare care să sugereze că reclamanta a avut intenția de a nu returna sumele împrumutate. De asemenea, Curtea a observat că instanțele nu au investigat în mod adecvat circumstanțele legate de împrumut, inclusiv utilizarea sumelor împrumutate și eforturile presupuselor victime de a recupera datoria pe cale civilă. Prin încheierea Judecătoriei Râșcani din 21 mai 2015, Anatolie Galben ca judecător de instrucție, a fost admisă prelungirea arestului preventiv, ceea ce ulterior a fost criticat de Curtea Europeană pentru lipsa de fundament juridic adecvat.

În acest context, instanța subliniază că este important de a stabili dacă reclamantul la emiterea actelor judecătorești aduse în vizorul Curții Europene a Drepturilor Omului *a comis un abuz prin care a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilit prin hotărâre judecătorească emisă de instanțele naționale sau internaționale*.

Inițial se atrage atenția că cererile adresate Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare - Curtea Europeană) constituie *cereri împotriva statului*, și nu împotriva judecătorilor, procurorilor, ofițerilor de urmărire penală care au întreprins acțiuni/inacțiuni sau au emis acte judecătorești, etc. Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului constată că statul, prin instanțele sale a încălcat Convenția.

Studiind fiecare cauză în parte se reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat încălcări ale Convenției Europene privind Drepturile Omului, însă nicidecum nu califică actul judecătorului drept un abuz ori norma legală care stă la baza refuzului din partea pârâtului indică expres despre constatarea unui abuz, *stabilit de o instanță națională sau internațională*.

Mai mult, se reține că actele judecătorești emise de reclamant au fost menținute de instanța superioară, astfel nu este vorba despre o eroare a judecătorului de fond, dar de întregul sistem judiciar, care a eșuat în protejarea unui drept prevăzut de Convenție.

De asemenea, constatările Curții nu anulează hotărârile emise de instanțele naționale și nu reprezintă automat o constatare a unui abuz din partea judecătorului, însă anume aceste constatări pot fi examinate în procedura internă pentru stabilirea unui abuz în actele emise de judecător. Prin urmare, noțiunea de abuz reflectă calificarea internă privind exercitarea atribuțiilor cu rea-credință sau neglijență gravă de judecător, care urmează a fi constatată de instituțiile statului cu competente de verificare/investigare a acțiunilor magistratului prin prisma elementelor constitutive ale abaterii disciplinare.

În acest sens se reține decizia nr.518s-789p/m din 24.06.2025 cu privire la respingerea sesizării depuse de secretarul general al Ministerului Justiției, derivată din notificarea Agentului guvernamental în cauza examinată și soluționată prin hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 14.09.2021 pe cauza Petrenco și alții contra Republicii Moldova (f.d.78-137).

Totodată, instanța de judecată reține că autoritatea publică prin hotărârea sa constată abuzul care a dus la încălcarea drepturilor, motiv din care se atrage atenția că legiuitorul a indicat expres ca constatarea abuzului să fie stabilită printr-o hotărâre judecătorească, care în prezenta cauză lipsește, și nu de alte autorități publice. Așadar, Comisia de licențiere a profesiei de avocat nu constată abuzul, *prin care s-au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului*.

Suplimentar, actul administrativ contestat indică despre informația din 17.11.2023 eliberată de Consiliul Superior al Magistraturii privind activitatea reclamantului în calitate de judecător, potrivit căreia prin hotărârea nr.193/13 din 26.04.2010 a fost constatată o abatere disciplinară în acțiunile magistratului, dar a fost refuzată intentarea procedurii disciplinare din cauza expirării termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară (fila 51 dosar administrativ).

Potrivit pct.94 din hotărârea contestată, *aceste abateri disciplinare ridică întrebări privind aderența reclamantului la standardele deontologice și etice necesare în exercitarea profesiei de avocat conform art.10 din legea privind avocatura*, fără a fi clar conținutul normei legale încălcate de reclamant sau care indică expres că în aceste circumstanțe de fapt persoana nu are reputație ireproșabilă.

Astfel, la examinarea legalității unui act administrativ obligatoriu instanța nu verifică exercitarea de către autoritatea publică a dreptului discreționar, dar verifică dacă au fost respectate condițiile impuse prin legea materială pentru obținerea dreptului la admiterea în profesia de avocat și dacă autoritatea publică a evaluat corect aceste condiții.

Instanța constată că hotărârea de a nu admite la examenul de calificare în profesia de avocat este un act administrativ obligatoriu și nu discreționar reieșind din următoarele considerente. Dreptul discreționar al autorității publice conform art.16 alin.(1) Cod administrativ, reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală.

Dreptul discreționar sau discreția autorității publice se referă la întrebarea dacă o autoritate publică „trebuie” sau „poate” lua o anumită decizie dacă solicitantul îndeplinește toate cerințele/condițiile prevăzute de norma materială.

Dreptul discreționar sau discreția autorității publice există doar atunci când solicitantul actului administrativ individual îndeplinește cerințele/condițiile prevăzute de norma de drept material, iar autoritatea publică „poate” lua o anumită soluție din mai multe soluții posibile oferite de norma de drept material, iar soluția aplicabilă este determinată de autoritatea publică.

Astfel, autoritatea publică are discreția (dreptul discreționar) doar în cazul în care are libertate pentru propria decizie, chiar și atunci când sunt îndeplinite cerințele/condițiile prevăzute de norma materială.

În ceea ce privește admiterea în profesia de avocat reieșind din prevederile art. 10 din Legea nr. 1260-XV cu privire la avocatură, actul administrativ de admitere la examenul de calificare în profesia de avocat este un act administrativ obligatoriu și nu unul discreționar, deoarece dacă sunt îndeplinite cerințele pentru admitere la examenul de calificare în profesia de avocat, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Moldova este obligată să acorde dreptul de a profesa avocatura și viceversa Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Moldova are competența de a respinge dreptul de a profesa avocatura doar în cazul în care nu sunt respectate condițiile prevăzute de lege.

Drept urmare, aplicând la caz prevederile legale enunțate în raport cu probele administrate și circumstanțele speței constatate în dezbaterile judecătorești, instanța de judecată concluzionează asupra ilegalității actului emis de Comisia de licențiere a profesiei de avocat în privința reclamantului, Anatolie Galben, care întrunește condițiile cumulative prevăzute de lege pentru admiterea la examenul de calificare în profesia de avocat.

În conformitate cu prevederile art. art. 224-225, 229, 232 Cod Administrativ, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Se admite acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de cererea de chemare în judecată depusă de Galben Anatolie către Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind anularea hotărârii nr.6/5/2024 din 05.04.2024 și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Se anulează hotărârea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat nr.6/5/2024 din 05.04.2024.

Se obligă Uniunea Avocaților din Republica Moldova prin intermediul Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat de a admite pe Galben Anatolie la examenul de calificare în profesia de avocat.

Hotărârea cu drept de atac la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (Sediul Rîșcani).

**Președintele ședinței,
judecător**

V. Jomiru-Niculiță